

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
Županijska skupština Primorsko-goranske županije

ZAKON O GORSKOM KOTARU

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuje se, poticanje demografske obnove i naseljavanja Gorskog kotara, poticanje kvalitetnijeg i ravnomjernijeg rješavanja socijalnih prilika, stvaranje preduvjeta da se ljudski, prirodni i gospodarski resursi Gorskog kotara što kvalitetnije koriste za njegov gospodarski razvoj, ali uz očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti svih njegovih krajeva.

Članak 2.

Zakon o Gorskom kotaru obuhvaća slijedeće jedinice lokalne samouprave:

- a) gradove: Čabar, Delnice, i Vrbovsko, te
- b) općine: Brod Moravice, Fužine, Lokve, Mrkopalj, Ravnu Goru i Skrad.

Članak 3.

Kriteriji za izradu poticajnih mjera demografske obnove i naseljavanja Gorskog kotara, rješavanja socijalnih prilika, stvaranja preduvjeta da se ljudski, prirodni i gospodarski resursi Gorskog kotara što kvalitetnije koriste za njegov gospodarski razvoj uz očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti na principima ekološko održivog razvoja svih njegovih resursa, a uz razne porezne olakšice su:

- a) gospodarski rast i razvoj jedinice lokalne samouprave u odnosu na prosjek Republike Hrvatske te u odnosu na prosjek Primorsko-goranske županije,
- b) prirodni gospodarski potencijali jedinice lokalne samouprave kao i mogućnost njihova korištenja pri čemu treba pozornost obratiti na:

- korištenje zaštićenih prirodnih resursa kod kojih ne dolazi do njihove isplative ekonomske iskoristivosti za lokalnu samoupravu (npr. nacionalni park, park šuma, zaštićeni krajolik, prirodni rezervat i sl.),

- klimatske i ostale prirodne osobitosti (npr. prosječna mjesečna temperatura, broj dana s padalinama, broj dana sa snijegom, relativna vlažnost, količina padalina u milimetrima godišnje, česte i nagle vremenske promjene, indeks razlike najniže i najviše točke nadmorske visine, velik broj dana s temperaturom ispod točke smrzavanja),

- kvaliteta i reljefna raznolikost uz pojavljivanje većeg broja raznih prirodnih fenomena (npr. veći broja biljnih zajednica, velik broj biljnih vrsta, raznolikost faune i sl.) i krških fenomena (npr. vrtače, ponori, izrazitija kamenitost i neprohodnost tla, inverzija biljne vegetacije i sl.),

c) broj radno sposobnog stanovništva,

d) stopa nezaposlenosti u odnosu na prosjek Republike Hrvatske te u odnosu na prosjek Primorsko-goranske županije,

e) standard stanovništva u odnosu na prosjek Republike Hrvatske, gdje se pritom pozornost svodi na novčani prihod po stanovniku, broj osnovnih zdravstvenih djelatnika na ukupni broj stanovnika, kvaliteta i mogućnost pružanja osnovnih zdravstvenih, školskih, kulturnih, sportskih, sudskih, policijskih i ostalih potrebnih javnih usluga stanovništvu u odnosu na prosjek Republike Hrvatske te u odnosu na prosjek Primorsko-goranske županije,

f) prirodni prirast i indeks smanjenja broja stanovništva u razdoblju posljednjih pedeset godina u odnosu na prosjek Republike Hrvatske te u odnosu na prosjek Primorsko-goranske županije, koristeći pri tome podatke o upisanoj djeci u 1. razrede osnovnih škola počevši 1950. godine uz analizu i usporedbu svakih 10 godina kasnije,

g) prosječna životna dob stanovništva u odnosu na prosjek Republike Hrvatske te u odnosu na prosjek Primorsko-goranske županije,

h) stupanj izgrađenosti i opremljenosti, prije svega komunalne infrastrukture, te prometne, sportske, turističke, u odnosu na stvarne mogućnosti i potrebe, te

i) broj naselja koji su nalaze na prostoru jedinice lokalne samouprave.

II. POTICAJNE MJERE DEMOGRAFSKE OBNOVE I NASELJAVANJA GORSKOG KOTARA TE RJEŠAVANJE SOCIJALNIH PRILIKA

Članak 4.

Poticajne mjere demografske obnove i naseljavanja Gorskog kotara kao i rješavanje socijalnih prilika u Gorskom kotaru, kao opće akte donose predstavnička

tijela jedinica lokalne samouprave iz članka 2. ovog Zakona, na razdoblje od najmanje dvije, a najviše pet godina.

Poticajne mjere iz prethodnog stavka ovog članka, jedinice lokalne samouprave izrađuju prema preporukama ministarstava u čijim je nadležnostima obavljanje poslova iz područja socijalne skrbi, prosvjete, obitelji i financija.

Poticajne mjere iz stavka 1. ovog članka, kada se iste po prvi puta donose, mijenjaju ili ukidaju, dostavljaju se Vladi Republike Hrvatske najkasnije do 30. rujna tekuće godine za narednu.

Članak 5.

Pod poticajnim mjerama demografske obnove i naseljavanja Gorskog kotara kao i rješavanje socijalnih prilika u Gorskom kotaru podrazumijevaju se:

1. pomoć prilikom rođenja djeteta,
2. pomoć prilikom plaćanja smještaja djeteta u dječji vrtić,
3. pomoć prilikom kupnje školskog pribora za učenike osnovnih i srednjih škola,
4. poticajne mjere za studiranje i stručno usavršavanje,
5. pomoć prilikom plaćanja prehrane učenika osnovnih škola,
6. pomoći prilikom rješavanja pitanja stanovanja,
7. pomoć prilikom plaćanja troškova javnog prijevoza učenika srednjih škola,
8. pomoć prilikom plaćanja produženog boravak u osnovnim školama,
9. pomoć prilikom plaćanja smještaja učenika srednjih škola i studenata u domove,
10. pomoć prilikom provođenja programa pružanja njege u kući starim i nemoćnim osobama,
11. pomoć prilikom plaćanja troškova energenta za fizičke i pravne osobe,
12. pomoć prilikom plaćanja nabavke opreme za pružanje osnovnih zdravstvenih i školskih standarda.

1. Pomoć prilikom rođenja djeteta

Članak 6.

Pomoć prilikom rođenja djeteta je novčana pomoć koju ostvaruje roditelj rođenog djeteta, bez obzira da li se radi o samohranom roditelju ili roditeljima zajedno, s prebivalištem rođenog djeteta na području jedinice lokalne samouprave iz članka 2. ovog Zakona.

Pomoć prilikom rođenja djeteta ostvaruje se iz sredstava proračuna jedinice lokalne samouprave, za svako dijete rođeno u tekućoj kalendarskoj godini, u visini i na način koji odredi nadležno tijelo jedinice lokalne samouprave.

Pomoć prilikom rođenja djeteta iznosi najviše do peterostrukog iznosa propisane minimalne plaće u Republici Hrvatskoj po rođenom djetetu.

Nadležno ministarstvo sufinancira isplaćenu pomoć u istom iznosu u kojem to čini i jedinica lokalne samouprave, na temelju pismenog zahtjeva nadležnog izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave, u tromjesečnom iznosu najkasnije do kraja prvog narednog mjeseca za proteklo tromjesečje

2. Pomoć za plaćanje smještaja djeteta u dječji vrtić

Članak 7.

Pomoć za plaćanje smještaja djeteta u dječji vrtić je novčana pomoć koja se odobrava djeci koja pohađaju dječje vrtiće čiji su osnivači jedinice lokalne samouprave iz članka 2. ovog Zakona i čije je prebivalište na području te jedinice lokalne samouprave, a čiji su roditelji ili staratelji slabijeg imovinskog stanja i nisu u mogućnosti na neki drugi način organizirati čuvanje djeteta.

Pomoć za plaćanje smještaja djeteta u dječji vrtić ostvaruje se iz proračuna jedinice lokalne samouprave, u visini i na način koji odredi nadležno tijelo jedinice lokalne samouprave.

Nadležno ministarstvo sufinancira isplaćenu pomoć u iznosu od 50 % isplaćenih sredstava, na temelju pismenog zahtjeva nadležnog izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave, u tromjesečnom iznosu najkasnije do kraja prvog narednog mjeseca za proteklo tromjesečje.

3. Pomoć za kupnju školskog pribora za učenike osnovnih i srednjih škola

Članak 8.

Pomoć za kupnju školskog pribora za učenike osnovnih i srednjih škola je novčana pomoć koja se odobrava učenicima koji pohađaju osnovne i srednje škole koje se nalaze na područjima jedinica lokalne samouprave iz članka 2. ovog Zakona.

Pomoć za kupnju školskog pribora za učenike osnovnih i srednjih škola ostvaruje se iz proračuna jedinice lokalne samouprave, u visini i na način koji odredi nadležno tijelo jedinice lokalne samouprave.

Nadležno ministarstvo sufinancira isplaćenu pomoć u iznosu od 100% isplaćenih sredstava, na temelju pismenog zahtjeva nadležnog izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave, u tromjesečnom iznosu najkasnije do kraja prvog narednog mjeseca za proteklo tromjesečje.

4. Poticajne mjere za studiranje i stručno usavršavanje

Članak 9.

Poticajne mjere za studiranje i stručno usavršavanje je novčana pomoć koja se odobrava redovnim studentima u Republici Hrvatskoj, koji imaju prebivalište na područjima jedinica lokalne samouprave iz članka 2. ovog Zakona i koji se školuju za deficitarna zanimanja odnosno za zanimanja od interesa za lokalnu samoupravu.

Deficitarna zanimanja odnosno zanimanja od interesa za lokalnu samoupravu određuje predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave.

Pomoć kao poticajna mjera za studiranje i stručno usavršavanje ostvaruje se iz proračuna jedinice lokalne samouprave, u visini i na način koji odredi nadležno tijelo jedinice lokalne samouprave.

Nadležno ministarstvo sufinancira isplaćenu pomoć u istom iznosu u kojem to čini i jedinica lokalne samouprave, na temelju pismenog zahtjeva nadležnog izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave, u tromjesečnom iznosu najkasnije do kraja prvog narednog mjeseca za proteklo tromjesečje.

5. Pomoć za prehranu učenika osnovnih škola

Članak 10.

Pomoć za prehranu učenika osnovnih škola je novčana pomoć koja se odobrava učenicima koji imaju prebivalište i pohađaju osnovne škole koje se nalaze na područjima jedinica lokalne samouprave iz članka 2. ovog Zakona, a čiji su roditelji ili staratelji slabijeg imovinskog stanja.

Pomoć za prehranu učenika osnovnih škola ostvaruje se iz proračuna jedinice lokalne samouprave, u visini i na način koji odredi nadležno tijelo jedinice lokalne samouprave.

Nadležno ministarstvo sufinancira isplaćenu pomoć u iznosu od 50% isplaćenih sredstava, na temelju pismenog zahtjeva nadležnog izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave, u tromjesečnom iznosu najkasnije do kraja prvog narednog mjeseca za proteklo tromjesečje.

6. Pomoći za rješavanje pitanja stanovanja

Članak 11.

Pomoći za rješavanje pitanja stanovanja je pomoć koju može ostvariti korisnik koji ima prebivalište ili namjerava imati prebivalište na području jedinice lokalne samouprave iz članka 2. ovog Zakona.

Pomoći za rješavanje pitanja stanovanja mogu biti:

- a) pomoć pri kupnji stana odnosno zemljišta namijenjenog za gradnju objekta za stanovanje, te
- b) subvencija troškova stanovanja.

Pomoći za rješavanje pitanje stanovanja ostvaruju se iz proračuna jedinice lokalne samouprave, u visini i na način koji odredi nadležno tijelo jedinice lokalne samouprave.

Nadležno ministarstvo sufinancira isplaćene pomoći u iznosu od 50% isplaćenih sredstava, na temelju pismenog zahtjeva nadležnog izvršnog tijela jedinice

lokalne samouprave, u tromjesečnom iznosu najkasnije do kraja prvog narednog mjeseca za proteklo tromjesečje.

Članak 12.

Pomoć pri kupnji stana odnosno zemljišta namijenjenog za gradnju objekta za stanovanje je jednokratna novčanu pomoć koja se dodjeljuje za kupnju stana odnosno zemljišta namijenjenog za gradnju objekta za stanovanje.

Osoba koja ostvari pomoć iz prethodnog stavka ovog članka, ugovorno se obvezuje prema jedinici lokalne samouprave da će primljenu pomoć iskoristiti isključivo za tu namjenu kao i da neće, osim ukoliko se radi o nasljeđivanju, objekt radi kojeg je novčanu pomoć primila, na bilo koji način otuđiti u narednih deset godina.

Članak 13.

Pod subvencijom troškova stanovanja podrazumijeva se novčana pomoć kojom se podmiruju troškova stanovanja.

7. Pomoć za troškove javnog prijevoza učenika srednjih škola

Članak 14.

Pomoć za troškove javnog prijevoza učenika srednjih škola je pomoć koja se odobrava učenicima koji imaju prebivalište i pohađaju srednje škole koje se nalaze na područjima jedinica lokalnih samouprava iz članka 2. ovog Zakona i koji pri tome svakodnevno koriste javni prijevoz od mjesta stanovanja do mjesta školovanja.

Pomoć za plaćanje troškove javnog prijevoza učenika srednjih škola ostvaruje se iz proračuna jedinice lokalne samouprave, u visini i na način koji odredi nadležno tijelo jedinice lokalne samouprave.

Nadležno ministarstvo sufinancira isplaćenu pomoć u iznosu od 100% isplaćenih sredstava, na temelju pismenog zahtjeva nadležnog izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave, u tromjesečnom iznosu najkasnije do kraja prvog narednog mjeseca za proteklo tromjesečje.

8. pomoć prilikom plaćanja produženog boravak u osnovnim školama

Članak 15.

Pomoć za produženi boravak u osnovnoj školi je novčana pomoć koja se odobrava učenicima koji imaju prebivalište i koji pohađaju produženi boravak u osnovnim školama koje se nalaze na područjima jedinica lokalnih samouprava iz članka 2. ovog Zakona.

Pomoć za produženi boravak u osnovnoj školi ostvaruje se iz proračuna jedinice lokalne samouprave, u visini i na način koji odredi nadležno tijelo jedinice lokalne samouprave.

Nadležno ministarstvo sufinancira isplaćenu pomoć u istom iznosu u kojem to čini i jedinica lokalne samouprave, na temelju pismenog zahtjeva nadležnog izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave, u tromjesečnom iznosu najkasnije do kraja prvog narednog mjeseca za proteklo tromjesečje.

9. Pomoć prilikom plaćanja smještaja učenika srednjih škola i studenata u domove,

Članak 16.

Pomoć prilikom plaćanja smještaja učenika srednjih škola i studenata u domove je novčana pomoć koja se odobrava učenicima i studentima koji pohađaju srednje škole ili studiraju, čije je prebivalište na području jedinica lokalne samouprave iz članka 2. ovog Zakona, a čiji su roditelji ili staratelji slabijeg imovinskog stanja.

Pomoć za plaćanje smještaja učenika srednjih škola i studenata u domove ostvaruje se iz proračuna jedinice lokalne samouprave, u visini i na način koji odredi nadležno tijelo jedinice lokalne samouprave.

Nadležno ministarstvo sufinancira isplaćenu pomoć u iznosu od 75 % isplaćenih sredstava, na temelju pismenog zahtjeva nadležnog izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave, u tromjesečnom iznosu najkasnije do kraja prvog narednog mjeseca za proteklo tromjesečje.

10. Pomoć za provođenje programa pružanja njege u kući starim i nemoćnim osobama

Članak 17.

Pomoć za provođenje programa pružanja njege u kući starim i nemoćnim osobama je pomoć koju u skladu s kriterijima nadležnog ministarstva, provode jedinice lokalne samouprave iz članka 2. ovog Zakona prema osobama s prebivalištem na svom području, a kojima je potrebna pomoć i njega druge osobe.

Pomoć za provođenje programa pružanja njege u kući starim i nemoćnim osobama je pomoć kojom se plaćaju osobe koje neposredno sudjeluju u provedbi navedenog Programa.

Pomoć za provođenje programa pružanja njege u kući starim i nemoćnim osobama ostvaruje se iz proračuna jedinice lokalne samouprave, u visini i na način koji odredi nadležno tijelo jedinice lokalne samouprave.

Nadležno ministarstvo sufinancira isplaćenu pomoć u iznosu od 75 % isplaćenih sredstava, na temelju pismenog zahtjeva nadležnog izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave, u tromjesečnom iznosu najkasnije do kraja prvog narednog mjeseca za proteklo tromjesečje.

11. Pomoć prilikom plaćanja troškova energenta za fizičke i pravne osobe

Članak 18.

Pomoć prilikom plaćanja troškova energenta je pomoć koja se pruža svim fizičkim osobama starijim od 60 godina, s prebivalištem na području jedinica lokalne samouprave iz članka 2. ovog Zakona tako da dotične osobe dobe najmanje 12 m² ogrjevnog drva po domaćinstvu ili neki drugi energentski ekvivalent koji odgovara navedenoj količini ogrjevnog drva (novčana protuvrijednost 12 m² ogrjevnog drva ili zamjenski ekvivalent iste energetske vrijednosti).

Pomoć prilikom plaćanja troškova nabavke energenta ostvaruje se iz proračuna jedinice lokalne samouprave, u visini i na način koji odredi nadležno tijelo jedinice lokalne samouprave.

Nadležno ministarstvo sufinancira isplaćenu pomoć u iznosu od 75 % isplaćenih sredstava dok Hrvatske šume d.o.o. tj. njihova Uprava šuma podružnica Delnice sudjeluje sa preostalih 25% a sve na temelju pismenog zahtjeva nadležnog izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave, u tromjesečnom iznosu najkasnije do kraja prvog narednog mjeseca za proteklo tromjesečje.

Članak 19.

Pomoć prilikom plaćanja troškova energenta je pomoć koja se pruža svim pravnim osobama s prebivalištem na području jedinica lokalne samouprave iz članka 2. ovog Zakona.

Dotične pravne osobe iz miljea gospodarstvenika, obrtnika, poduzetnika, ugostiteljsko-turističkih djelatnika, trgovaca, zanatlija, građevinara, poljoprivrednika te svih koji se bave obavljanjem samostalnih djelatnosti, a u vrijeme stupanja na snagu ovog Zakona svoju djelatnost obavljaju na području jedinica lokalne samouprave iz članka 2. ovog Zakona, su oslobođeni plaćanja 60% od vrijednosti energenta kojeg koriste u svrhu obavljanja svoje djelatnosti (nafta, struja, plin, drvo, peleti, briketi, toplovod, fotonaponske ćelije itd.).

Pravo na pomoć plaćanja troškova energenta imaju dakako i one pravne osobe koje iznova zasnivaju neku od djelatnosti ili su početnici sa nekom od djelatnosti na području iz članka 2. ovog Zakona s time da svoje pravo subvencije troškova energenta ostvaruju u visini od 30% od vrijednosti energenta.

Nadležno Ministarstvo sufinancira plaćanje troškova energenta u postotnim iznosima od 30 – 60% a sve na temelju pismenog zahtjeva nadležnog izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave, u tromjesečnom iznosu najkasnije do kraja prvog narednog mjeseca za proteklo tromjesečje.

12.Pomoć u nabavci opreme za pružanje osnovnih zdravstvenih i školskih standarda

Članak 20.

Pomoć u nabavci opreme za pružanje osnovnih zdravstvenih i školskih standarda je pomoć koju u skladu s kriterijima nadležnih ministarstava provode jedinice lokalne samouprave iz članka 2. ovog Zakona, radi zadovoljenja navedenih osnovnih životnih standarda.

Pomoć u nabavci opreme za pružanje osnovnih zdravstvenih i školskih standarda je pomoć kojom se plaćaju troškovi nabavke opreme za zadovoljenje osnovnih životnih standarda iz stavka 1. ovog članka u jedinici lokalne samouprave.

Nadležno ministarstvo financira opremu za pružanje osnovnih zdravstvenih i školskih standarda u iznosu od 100 % potrebnih sredstava, na temelju pismenog zahtjeva nadležnog izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave, u tromjesečnom iznosu najkasnije do kraja prvog narednog mjeseca za proteklo tromjesečje.

III. STVARANJE PREDUVJETA ZA RAZVOJ GORSKOG KOTARA UZ OČUVANJE NJEGOVE RAZNOLIKOSTI

Članak 21.

Pod stvaranjem preduvjeta za razvoj Gorskog kotara uz očuvanje njegove raznolikosti želi se da se ljudski, prirodni i gospodarski resursi Gorskog kotara što kvalitetnije koriste za njegov gospodarski razvoj uz očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti svih njegovih krajeva.

Pod stvaranjem preduvjeta za razvoj Gorskog kotara uz očuvanje njegove raznolikosti podrazumijeva se:

1. Ostvarivanje prava ubiranja šumskih plodova,
2. Ostvarivanje prava prvenstva prilikom zakup poljoprivrednog i šumskog zemljišta,
3. Ostvarivanje novčanih poticaja za održavanjem i obradom poljoprivrednih površina,
4. ostvarivanje prava prvenstva prilikom kupnje drvene sirovine,
5. Ostvarivanje poticajnih mjera za gospodarstvenike koji svoju djelatnost obavljaju na područjima jedinica lokalne samouprave iz članka 2. ovog Zakona,
6. ostvarivanje poticajnih mjera za financiranje i sufinanciranje izgradnje i održavanja komunalne infrastrukture,
7. Ostvarivanje subvencija za linijske javne cestovne prijevoze putnika na područjima jedinica lokalne samouprave iz članka 2. ovog Zakona,
8. Ostvarivanje subvencije prijevoza tijekom studiranja na višim školama i fakultetima ali i subvencije prijevoza za osobe starije od 65 godina koje imaju prebivalište na području iz članka 2. Ovog Zakona,
9. Ostvarivanje poticajnih mjera kao pomoć za sufinanciranje zimskog čišćenja i održavanja komunalne infrastrukture,
10. Ostvarivanje subvencije javne rasvjete za jedinice lokalne samouprave iz članka 2. ovog Zakona u 100% iznosu.
11. Povrat Zemljišnih zajednica oduzetih narodu Gorskog kotara nacionalizacijom 1947. godine „**Zakonom o proglašenju imovine**

zemljišnih i njma sličnih zajednica tekrajskih imovnih općina općenarodnom imovinom“ (NN, br. 36/47, 51/58 i 13/87).

12. Naplativost rente prolaska državnih koridora kroz Gorski kotar (dalekovodi, plinovod, naftovod, akumulacijska jezera)
13. Pravična naknada za novčano obeštećenje smanjenja površina kojima se prije gospodarilo u Gorskom kotaru (Nacionalni park Risnjak, park šume, prirodni rezervati šumske vegetacije, zaštićeni krajolici, strogi prirodni rezervati, auto-cesta, željeznička pruga, Nastavno pokusni centar Zalesina)

1. Ostvarivanje prava ubiranja šumskih plodova

Članak 22.

Ostvarivanje prava ubiranja šumskih plodova je pravo kojim se dozvoljava osobama s prebivalištem na području jedinica lokalne samouprave iz članka 2. ovog Zakona, ubiranje šumskih plodova u šumama u državnom vlasništvu, na način na koji odredi, uz mišljenje nadležne Uprave šuma, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave.

2. Ostvarivanje prava prvenstva prilikom zakup poljoprivrednog i šumskog zemljišta

Članak 23.

Ostvarivanje prava prvenstva prilikom zakup poljoprivrednog i šumskog zemljišta je pravo kojim se dozvoljava osobama s prebivalištem na području jedinica lokalne samouprave iz članka 2. ovog Zakona, mogućnost dobivanja prvenstva u zakupu zemljišta u državnom vlasništvu, na način na koji odredi, uz mišljenje nadležne Uprave šuma za šumsko zemljište te nadležne Poljoprivredno savjetodavne službe za poljoprivredno zemljište, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave.

3. Ostvarivanje novčanih poticaja za održavanjem i obradom poljoprivrednih površina

Članak 24.

Ostvarivanje novčanih poticaja za održavanjem i obradom poljoprivrednih površina je pravo kojim se dozvoljava osobama s prebivalištem na području jedinica lokalne samouprave iz članka 2. ovog Zakona, mogućnost dobivanja novčanih sredstava za održavanje i obradu poljoprivrednih površina u privatnom vlasništvu ili zakupu.

Ostvarivanje novčanih poticaja za održavanjem i obradom poljoprivrednih površina u privatnom vlasništvu ili zakupu ostvaruje se u visini i na način koji odredi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave.

Visina naknade za održavanje i obradu poljoprivrednih površina u privatnom vlasništvu ili zakupu maksimalno može biti u 100% iznosu koji se plaća Republici Hrvatskoj za zakup poljoprivrednog zemljišta sukladno odredbama posebnog zakona.

Nadležno ministarstvo sufinancira održavanje i obradu poljoprivrednih površina u privatnom vlasništvu ili zakupu u istom iznosu u kojem to čini i jedinica lokalne samouprave, na temelju pismenog zahtjeva nadležnog izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave, u tromjesečnom iznosu najkasnije do kraja prvog narednog mjeseca za proteklo tromjesečje.

4. Ostvarivanje prava prvenstva prilikom kupnje drvene sirovine

Članak 25.

Ostvarivanje prava prvenstva prilikom kupnje drvene sirovine je pravo kojim se dozvoljava osobama koje se profesionalno bave djelatnosti finalne obrade i prerade drveta u jedinicama lokalne samouprave iz članka 2. ovog Zakona sa sjedištem odnosno prebivalištem u istima, mogućnost dobivanja prvenstva u kupnji drvene mase u državnom vlasništvu, na način na koji odredi nadležna Uprava šuma.

Predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave, svojim aktom propisuju uvjete i postupak subvencioniranja troškova kupnje drvene sirovine za osobe iz stavka 1. ovog članka.

Nadležno ministarstvo sufinancira troškove kupnje drvene sirovine u iznosu od 25 % isplaćenih sredstava, na temelju pismenog zahtjeva nadležnog izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave, u tromjesečnom iznosu najkasnije do kraja prvog narednog mjeseca za proteklo tromjesečje.

5. Ostvarivanje poticajnih mjera za gospodarstvenike koji svoju djelatnost obavljaju na područjima jedinica lokalne samouprave iz članka 2. ovog Zakona

Članak 26.

Pod ostvarivanjem poticajnih mjera za gospodarstvenike koji svoju djelatnost obavljaju na području jedinica lokalne samouprave iz članka 2. ovog Zakona podrazumijeva se da gospodarstvenici, obrtnici, poduzetnici, ugostiteljsko-turistički djelatnici, trgovci, zanatlije, građevinari, poljoprivrednici te svi koji se bave obavljanjem samostalnih djelatnosti, a u vrijeme stupanja na snagu ovog Zakona svoju djelatnost obavljaju na području jedinica lokalne samouprave iz članka 2. ovog Zakona, su oslobođeni plaćanja poreza na dodatnu vrijednost.

Prilikom otvaranja nove djelatnosti obveznici iz stavka 1. ovog članka oslobađaju se plaćanja poreza na dodanu vrijednost u visini od 50 % za razdoblje od 5 godina od dana otvaranja djelatnosti, a nakon toga u potpunosti.

6. Ostvarivanje poticajnih mjera za financiranje i sufinanciranje izgradnje i održavanja komunalne infrastrukture

Članak 27.

Pod ostvarivanje poticajnih mjera za financiranje i sufinanciranje izgradnje i održavanja komunalne infrastrukture podrazumijeva se da se u jedinicama lokalne samouprave iz članka 2. ovog Zakona, radovi na izgradnji

komunalne infrastrukture sufinanciraju u visini od 50 % od vrijednosti ugovorenih radova.

Sufinanciranje iz prethodnog stavka ovog članka obavlja se u obimu i na način utvrđen Sporazumom sklopljenim između Vlade Republike Hrvatske i jedinice lokalne samouprave.

Sporazum iz prethodnog stavka ovog članka sklapa se najkasnije do 30. rujna za narednu godinu.

7. Ostvarivanje subvencija za linijske javne cestovne prijevoze putnika na područjima jedinica lokalne samouprave iz članka 2. ovog Zakona

Članak 28.

Pod ostvarivanje subvencije za linijske javne cestovne prijevoze putnika na područjima jedinica lokalne samouprave iz članka 2. ovog Zakona, podrazumijeva se sufinanciranje cijene navedenog prijevoza u visini od 80 % cijene prijevoza na način da 30% cijene navedenog prijevoza sufinancira Primorsko-goranska županija, a 50 % sufinancira nadležno Ministarstvo.

Pravo na sufinanciranje troškova iz stavka 1. ovog članka ostvaruju ovlašteni prijevoznici za osobe s prebivalištem na području jedinica lokalnih samouprava iz članka 2. ovog Zakona.

Pravo iz ovog članka isključuje dobivanje prava na temelju članka 14. ovog Zakona.

8. Ostvarivanje subvencije prijevoza tijekom studiranja na višim školama i fakultetima ali i subvencije prijevoza za osobe starije od 65 godina koje imaju prebivalište na području iz članka 2. Ovog Zakona

Članak 29.

Pod ostvarivanjem subvencije prijevoza tijekom studiranja na višim školama i fakultetima ali i subvencije prijevoza za osobe starije od 65 godina koje imaju prebivalište na području iz članka 2. Ovog Zakona, podrazumijeva se sufinanciranje javnog prijevoza (vlak, autobus, brod, katamaran, avion) u visini od 100% od cijene prijevoza tako da resorno Ministarstvo sudjeluje u subvenciji sa visinom cijene od 50%, Primorsko goranska županija sa 30% i jedinica lokalne samouprave, sa koje dolazi nosioci prava subvencije, iz članka 2. Ovog Zakona sa 20% od cijene prijevoza.

Sufinanciranje iz prethodnog stavka ovog članka obavlja se u obimu i na način utvrđen Sporazumom sklopljenim između Vlade Republike Hrvatske, Primorsko goranske županije i jedinice lokalne samouprave.

Pravo na sufinanciranje troškova iz stavka 1. ovog članka ostvaruju sve osobe s prebivalištem na području jedinica lokalnih samouprava iz članka 2. ovog Zakona.

9. Ostvarivanje pomoći za sufinanciranje zimskog čišćenja i održavanja komunalne infrastrukture

Članak 30.

Pod ostvarivanje pomoći za sufinanciranje zimskog čišćenja i održavanja komunalne infrastrukture, podrazumijeva se da se u jedinicama lokalne samouprave iz članka 2. ovog Zakona, troškovi zimskog čišćenja i održavanja komunalne infrastrukture sufinanciraju u visini od 100% kada ti troškovi prijeđu vrijednost 10% izvornih prihoda neke pojedine jedinice lokalne samouprave u odnosu na njezin prosjek izvornih prihoda u prethodne tri godine.

Sufinanciranje iz prethodnog stavka ovog članka obavlja se u obujmu i na način utvrđen Sporazumom sklopljenim između Vlade Republike Hrvatske i jedinice lokalne samouprave.
Sporazum iz prethodnog stavka ovog članka sklapa se najkasnije do 30. rujna za narednu godinu.

10. Ostvarivanje subvencije javne rasvjete za jedinice lokalne samouprave iz članka 2. ovog Zakona u 100% iznosu

Članak 31.

Pod ostvarivanjem subvencije javne rasvjete za jedinice lokalne samouprave iz članka 2. ovog Zakona u 100% iznosu, podrazumijeva se refundacija kompletnih troškova potrošnje javne rasvjete tijekom cijele godine uplativa za svaki mjesec do najkasnije svakog 15. u narednom mjesecu.

Sufinanciranje iz prethodnog stavka ovog članka obavlja se u obujmu i na način utvrđen Sporazumom sklopljenim između nadležnog Ministarstva i jedinice lokalne samouprave iz članka 2. ovog Zakona.

11. Povrat zemljišnih zajednica oduzetih narodu Gorskog kotara 1947. godine „**Zakonom o proglašenju imovine zemljišnih i njma sličnih zajednica tekrajskih imovnih općina općenarodnom imovinom**“

Članak 32.

Ovim člankom Zakona se podrazumjeva **vraćanje 114 zemljišnih zajednica lokalnoj samoupravi Gorskog kotara u punom obimu u kojem su postojale do 1947. godine** (Delnice - 57, Vrbovsko - 36 i Čabar – 21 zemljišna zajednica). Na površini nešto manjoj od 26.000 ha nalazi se oko 7.000.000 m³ s godišnjim prirastom od 140.000 m³ i godišnjim etatom od 100.000 m³. Ne računajući za to proteklo razdoblje protok od preko 67 godina za koje je šuma bila eksploatirana i s obzirom na vlasništvo „otuđivana“ godišnje bi se u lokalne samouprave Gorskog kotara trebalo sliti preko 3.000.000 €.

12. Naplativost rente prolaska državnih koridora kroz Gorski kotar (dalekovodi, plinovod, naftovod, akumulacijska jezera)

Članak 33.

Pod naplativosti rente prolaska državnih koridora kroz Gorski kotar (dalekovodi, plinovod, naftovod, akumulacijska jezera) **podrazumijeva se novčana naknada za Jedinice lokalne samouprave iz članka 2. ovog Zakona kroz koje prolaze navedeni državni koridori.**

Naknada rente se isplaćuje po ukupnoj površini državnog koridora u m² jednom godišnje za cijelu godinu do najkasnije 01.05. u tekućoj godini. Cijena jednog metra kvadratnog dobije se tako da se prosječna plaća za hrvatsku iz protekle godine (plaća za siječanj, srpanj i prosinac za prošlu godinu podijeli s tri) podijeli s 365 pa se dobije koeficijent s kojim se množi broj metara kvadratnih površine državnog koridora.

Sufinanciranje iz prethodnog stavka ovog članka obavlja se u 100% iznosu nadležnog ministarstva u obujmu i na način utvrđen Sporazumom sklopljenim između nadležnog Ministarstva (Ministarstvo Regionalnog razvoja) i jedinice lokalne samouprave iz članka 2. ovog Zakona.

13. Pravična naknada za novčano obeštećenje smanjenja površina kojima se prije gospodarilo u Gorskom kotaru (Nacionalni park Risnjak, park šume, prirodni rezervati šumske vegetacije, zaštićeni krajolici, strogi prirodni rezervati, auto-cesta, željeznička pruga)

Članak 34.

Pod pravičnom naknadom za novčano obeštećenje smanjenja površina kojima se prije gospodarilo u Gorskom kotaru (Nacionalni park Risnjak, park šume, prirodni rezervati šumske vegetacije, zaštićeni krajolici, strogi prirodni rezervati, auto-cesta, željeznička pruga) podrazumijeva se novčana naknada za Jedinice lokalne samouprave iz članka 2. ovog Zakona u kojima se smanjila površina na kojoj se je prije stoljećima gospodarilo, pa je analogno tome i smanjen prihod lokalnih samouprava Gorskog kotara.

Naknada za novčano obeštećenje smanjenih površina kojima se prije gospodarilo u Gorskom kotaru isplaćuje se jednom godišnje do 01.05. za tekuću godinu. To je površina u metrima kvadratnim (m²) koja se množi s koeficijentom iz prethodnog članka ovog zakona (Članak 33.) da se dobije novčana vrijednost u kunama.

Sufinanciranje iz prethodnog stavka ovog članka obavlja se u 100% iznosu nadležnog Ministarstva u obujmu i na način utvrđen Sporazumom sklopljenim između nadležnog Ministarstva (Ministarstvo Regionalnog razvoja) i jedinice lokalne samouprave iz članka 2. ovog Zakona.

IV. POREZNE I DRUGE OLAKŠICE

Članak 35.

Pod poreznim i drugim olakšicama smatraju se mjere kojima se novčana sredstva, koja po osnovi posebnih zakona pripadaju Proračunu Republike Hrvatske, raspoređuju kao novčana sredstva proračuna jedinica lokalne samouprave iz članka 2. ovog Zakona.

Pod poreznim olakšicama podrazumijevaju se:

1. povrat preplaćenog poreza,
2. uplata zakonom propisanih poreza u proračune jedinica lokalne samouprave,
3. oslobađanje plaćanja carine te trošarina,
4. manja stopa poreza na dodatnu vrijednost (PDV-a),
5. isplaćene plaće moraju biti uvećane za 25% ($\frac{1}{4}$) za osobe sa prebivalištem iz članka 2. ovog Zakona i odnose se na sve one koji rade i žive u Gorskom kotaru.

1. Povrat preplaćenog poreza,

Članak 36.

Pod **povratom preplaćenog poreza** podrazumijeva se da poreznim obveznicima s prebivalištem odnosno sjedištem u jedinicama lokalnih samouprava iz članka 2. ovog Zakona, nadležno ministarstvo, u skladu s poreznom prijavom, u potpunosti isplati pripadajuća novčana sredstva najkasnije do kraja ožujka za proteklu godinu.

2. Uplata zakonom propisanih poreza u proračune jedinica lokalne samouprave

Članak 37.

Obveznici plaćanja poreza na dohodak koji ostvare na području jedinica lokalne samouprave iz članka 2. ovog Zakona, a dohodak ne ostvaruju iz proračuna, iznos porezne stope propisane posebnim zakonom koji se odnosi na prihod državnog proračuna, **u cijelosti se uplaćuje u proračun jedinice lokalne samouprave.**

Članak 38.

Obveznici poreza na dobit koji obavljaju djelatnost na području jedinica lokalne samouprave iz članka 2. ovog Zakona i pri tome zapošljavaju najmanje 4 radnika na neodređeno vrijeme, od kojih najmanje 3 imaju prebivalište na području jedinica lokalne samouprave iz članka 2. ovog Zakona, **iznos porezne stope propisane posebnim zakonom u cijelosti se uplaćuje u proračun jedinice lokalne samouprave.**

Članak 39.

Obrtnici koji se bave **poljoprivredom, proizvodnjom ili prodajom proizvoda na prirodnoj bazi (ljekovito bilje, med, likeri, pekmezi i sl.)**, iznos porezne stope propisane posebnim zakonom u cijelosti se uplaćuje u proračun jedinice lokalne samouprave.

Članak 40.

Obveznici plaćanja poreza na dohodak koji dohodak ostvare iz proračuna za zaposlenike zaposlene u **zdravstvenim ustanovama, osnovnim i srednjim školama, sudstvu, policiji, državnoj upravi i lokalnoj samoupravi**, iznos porezne stope propisane posebnim zakonom u cijelosti se uplaćuje u **proračun jedinice lokalne samouprave**.

3. Oslobođanje plaćanja carine te trošarina

Članak 41.

Pod oslobađanjem plaćanja carine podrazumijeva se da obveznici plaćanja carine, s prebivalištem odnosno sjedištem na područjima jedinica lokalne samouprave iz članka 2. ovog Zakona, budu oslobođeni od plaćanja iste.

Gospodarstvenici, obrtnici, poduzetnici, ugostiteljsko-turistički djelatnici, trgovci, zanatlije, građevinari, poljoprivrednici te svi koji se bave obavljanjem samostalnih djelatnosti, a u vrijeme stupanja na snagu ovog Zakona svoju djelatnost obavljaju na području jedinica lokalne samouprave iz članka 2. ovog Zakona, oslobođeni su plaćanja carina u 100% iznosu za kupnju opreme koja im služi za obavljanje njihove djelatnosti.

Prilikom otvaranja nove djelatnosti, obveznici iz stavka 2. ovog članka oslobađaju se plaćanja carinskih davanja u visini od 100 %.

Članak 42.

Pod oslobađanjem trošarine podrazumijeva se da svaka fizička i pravna osoba s prebivalištem na područjima jedinica lokalne samouprave iz članka 2. ovog Zakona, bude u cijelosti oslobođena svih trošarina na kupljene motore, pomoćna vozila, pumpe i tome slično (motocikl, motor, kvadro, auto, kamion, traktor ili kakav drugi poljoprivredni stroj, agregat, motori za avione, vanbrodski motori, razne kamionske prikolice i nastavci, kamp prikolice, kamperi, strojevi za održavanje čistoće, pumpe za navodnjavanje ali i za pravljenje snijega itd.) za osobne potrebe ali i za potrebe uspješnog poslovanja u raznim djelatnostima.

Olakšice iz stavaka 1. ovog članka mogu se koristiti jednom u deset godina za pojedino kupljeno motorno vozilo ili slično kako je prethodno navedeno.

Osoba koja je koristila olakšicu iz ovog članka, ne smije ni na koji način otuđiti kupljeno motorno vozilo u narednih pet godina.

4. Manja stopa poreza na dodatnu vrijednost (PDV-a)

Članak 43.

Podmanjom stopom poreza na dodatnu vrijednost (PDV-a) podrazumijeva se da se na porezne obveznike s prebivalištem odnosno sjedištem u jedinicama lokalnih samouprava iz članka 2. ovog Zakona, primjenjuje visina poreza na dodanu vrijednost (PDV-a) u maksimalnom iznosu od 10%.

5. isplaćene plaće moraju biti uvećane za 25% ($\frac{1}{4}$) za osobe sa prebivalištem iz članka 2. ovog Zakona i odnose se na sve one koji rade i žive u Gorskom kotaru

Članak 44.

Pod isplaćenim plaćama koje moraju biti uvećane za 25% (¼) za osobe saprebivalištem iz članka 2. ovog Zakona i odnose se na sve one koji rade i žive u Gorskom kotaru podrazumijeva se uvećana plaća za predviđeni postotak (25% - ¼) za sve one koji su zaposleni i žive na prostoru iz članka 2. ovog Zakona. Sufinanciranje iz prethodnog stavka ovog članka obavlja se u obujmu i na način utvrđen Sporazumom sklopljenim između Vlade Republike Hrvatske odnosno nadležnog Ministarstva i jedinice lokalne samouprave iz članka 2. ovog Zakona i to tako da resorno ministarstvo iz Fonda za Poravnanje troškova ruralnog razvoja izdvoji potrebna sredstva u 100% iznosu.

Uvećane plaće (25% - ¼) isplaćivati će se svim uposlenima na području Gorskog kotara pod uvjetom da i žive (prebivalište) u njemu. Postotno uvećanje moguće je zbog svih prethodno navedenih olakšica (porez, carine, trošarine, manja stopa PDV – a, zahvaljujući mjerama za stvaranje preduvjeta za razvoj Gorskog kotara / 10 mjera /, ali i mjerama demografske obnove i naseljavanja Gorskog kotara kao i mjerama za rješavanje socijalnih prilika / 12 mjera / ali i zbog Sporazuma sa resornim Ministarstvom.

IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 45.

Za provođenje ovoga Zakona sredstva se osiguravaju u tijelu nadležnom za regionalni razvoj Republike Hrvatske, te u proračunima jedinica lokalnih samouprava iz članka 2. ovog Zakona.

Članak 46.

Stupanjem na snagu ovog zakona, prestaje vrijediti Zakon o brdsko-planinskim područjima (Narodne novine 12/02, 32/02, 117/03, 42/05, 90/05 i 80/08)

Članak 47.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama«.